

Interpretatieve mededeling van de Commissie — Een gemakkelijkere toegang voor goederen tot de markten van andere lidstaten: praktische toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning

(2003/C 265/02)

(Voor de EER relevante tekst)

SAMENVATTING

In het verleden heeft de Commissie vastgesteld dat vele marktdeelnemers en nationale overheidsdiensten nog altijd onvoldoende bekend zijn met het beginsel van wederzijdse erkenning in het intracommunautaire goederenverkeer.

Daar marktdeelnemers er immers vooral in geïnteresseerd zijn om snel toegang tot de markt te verkrijgen, kiezen zij er vaak voor om de samenstelling van het product aan de nationale voorschriften van de lidstaat van bestemming aan te passen, zelfs als de toegang tot de betrokken markt hierdoor duurder wordt. Anderzijds voelen overheidsdiensten zich zeer onzeker, wanneer zij geconfronteerd worden met een onbekend product dat niet letterlijk aan de technische voorschriften van de lidstaat van bestemming voldoet. Deze onzekerheid leidt tot een overdreven voorzichtige houding bij de bevoegde instanties, die het product op de markt verbieden of de toegang tot die markt bemoeilijken.

Om op dit punt uitkomst te bieden, heeft de Commissie zich verplicht deze mededeling te publiceren, waarin wordt uiteengezet wat de rechten en plichten van marktdeelnemers en nationale overheidsdiensten zijn wanneer het beginsel van wederzijdse erkenning van toepassing is. De mededeling is bedoeld als praktische handleiding voor de lidstaten en marktdeelnemers, zodat deze voordeel kunnen trekken uit het vrije verkeer van goederen in de talrijke economische sectoren die nog niet zijn geharmoniseerd.

In deze mededeling wordt uitgelegd dat de lidstaat van bestemming een product dat rechtmatig in een andere lidstaat of in Turkije is vervaardigd en/of in de handel is gebracht, of dat rechtmatig is vervaardigd in een EVA-land dat partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, op zijn markt moet toelaten, mits dat product een gelijkwaardige bescherming van de verschillende legitieme belangen terzake biedt.

Wederzijdse erkenning is niet altijd automatisch van toepassing. Zij kan afhankelijk zijn van het controlerecht van de lidstaat van bestemming die kan verifiëren of de door het product geboden bescherming gelijkwaardig is aan het beschermingsniveau dat door zijn eigen nationale regels wordt voorgeschreven. Bij de uitoefening van zijn controlerecht kan de lidstaat van bestemming gebruik maken van de in deze mededeling voorgestelde praktische hulpmiddelen om de gelijkwaardigheid van het beschermingsniveau te beoordelen. Deze hulpmiddelen leggen de voorwaarden vast die op dit controlerecht van toepassing zijn, zodat dit recht op correcte wijze kan worden verenigd met de fundamentele vrijheid van het vrije verkeer van goederen.

Ondanks de rechtstreekse werking van de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag is een enkel nationaal technisch voorschrift vaak al genoeg om marktdeelnemers af te schrikken en nationale overheidsdiensten te doen aarzelen. Daarom bevat deze mededeling een aantal suggesties aan de lidstaten waarmee deze voor een correcte toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning kunnen zorgen. In dit verband wordt met name voorgesteld een clause inzake wederzijdse erkenning in de nationale wetgeving op te nemen.

1. INLEIDING

1.1. De diversiteit van producten: een troefkaart voor de Europese Unie

De interne markt wordt gekenmerkt door een zeer grote verscheidenheid van goederen die een hoog niveau van bescherming voor consument en milieu waarborgen. Deze verscheidenheid is zowel een grote rijkdom voor de Europese consument als een bron van concurrentie voor het Europese bedrijfsleven. Bovendien zullen de diversiteit en technische complexiteit van producten in de komende jaren waarschijnlijk nog aanzienlijk toenemen door de uitbreiding van de Europese Unie, de groei van de wereldhandel en de grotere handelsliberalisatie, gekoppeld aan een snelle ontwikkeling van nieuwe productie- en distributietechnologieën.

Ondanks de door de Commissie vastgestelde vorderingen van de afgelopen vijftien jaar op het gebied van het vrij verkeer van goederen en ondanks de communautaire regelgeving op het gebied van de productveiligheid ⁽¹⁾, kan de diversiteit ook veel onzekerheid en angst teweegbrengen, zowel bij de nationale overheidsdiensten als bij de marktdeelnemers ⁽²⁾. De Commissie heeft al geconstateerd dat vele marktdeelnemers en nationale overheidsdiensten niet precies weten in welke mate goederen die niet op communautair niveau zijn geharmoniseerd op de markt van een andere lidstaat mogen worden toegelaten, zonder dat zij aan de voorschriften van die lidstaat worden aangepast ⁽³⁾.

Overheidsdiensten en marktdeelnemers weten immers vaak niet hoe zij moeten reageren, wanneer zij geconfronteerd worden met een product dat niet op communautair niveau is geharmoniseerd en dat niet aan de technische voorschriften van de lidstaat van bestemming voldoet. Heel dikwijls leidt dat ertoe dat het betrokken product niet op de markt wordt toegelaten (of uit de markt wordt genomen), waardoor de marktdeelnemer ervan af moet zien het product in de lidstaat van bestemming in de handel te brengen. In de praktijk kunnen onzekerheid en angstgevoelens dus een grote belemmering zijn bij de toegang tot de markt van de lidstaat van bestemming, met als gevolg dat marktdeelnemers niet ten volle van alle door de interne markt geboden kansen kunnen profiteren.

1.2. Het doel van deze mededeling: verduidelijking van de rechten en plichten

De Commissie acht het dan ook zinvol om nog eens te herinneren aan de algemene beginselen die als basis moeten dienen voor marktdeelnemers en nationale instanties bij hun aanpak van eventuele praktische problemen bij de beoordeling van de conformiteit van uit de EER of Turkije afkomstige producten ⁽⁴⁾ aan de technische voorschriften van de lidstaat van bestemming.

Deze mededeling vat de rechten samen waarop marktdeelnemers ingevolge het Gemeenschapsrecht, en met name het beginsel van wederzijdse erkenning dat uit de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag voortvloeit ⁽⁵⁾, een beroep kunnen doen, wanneer zij moeilijkheden ondervinden bij het in de handel brengen van uit de EER of Turkije afkomstige producten in een andere lidstaat. Zij kan ook als leidraad dienen voor nationale overheidsdiensten die moeten beoordelen in welke mate de bescherming die wordt geboden door uit de EER of Turkije afkomstige producten, gelijkwaardig is aan het in hun wetgeving voorgeschreven niveau (conformiteitsbeoordeling) ⁽⁶⁾.

Het beginsel van wederzijdse erkenning speelt een belangrijke rol bij de werking van de interne markt. Dit beginsel waarborgt het vrije verkeer van goederen die niet onder een communautaire harmonisatiemaatregel vallen. Op grond van dit beginsel kan een lidstaat van bestemming de verkoop van een uit de EER of Turkije afkomstig product niet op zijn grondgebied verbieden, zelfs als dat product vervaardigd is volgens technische voorschriften of kwaliteitsnormen die verschillen van de eisen die aan in het land zelf vervaardigde producten worden gesteld. De enige uitzondering op dit beginsel zijn beperkingen van de lidstaat van bestemming die gerechtvaardigd zijn op grond van een van de in artikel 30 van het EG-Verdrag genoemde redenen of op basis van een dwingende reden van algemeen belang die in de rechtspraak van het Hof van Justitie wordt erkend.

In deze mededeling worden de voorwaarden voor een juiste toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning nog eens op een rij gezet. Zij gaat met name in op de verenigbaarheid van nationale technische voorschriften die de toegang van niet-geharmoniseerde **goederen** tot de markt van een andere lidstaat kunnen hinderen, met de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag.

In deze mededeling wordt onder technisch voorschrift verstaan een technische specificatie die de vereiste kenmerken van een product omschrijft, zoals zijn samenstelling (kwaliteitsniveau, prestaties, veiligheid, afmetingen, merken, symbolen), presentatie (verkoopbenaming,

verpakking, etikettering) of beproeving en beproevingsmethoden in het kader van de conformiteitsbeoordelingsprocedures, en waaraan rechtens of feitelijk moet worden voldaan voordat het product in de lidstaat van bestemming in de handel kan worden gebracht of kan worden gebruikt.

Deze mededeling betreft slechts bepaalde overheidsmaatregelen van de lidstaat van bestemming die de toegang van bepaalde goederen tot de markt van die lidstaat kunnen belemmeren. Zij gaat hoofdzakelijk in op de invloed die nationale technische voorschriften op de toegang van bepaalde goederen tot de markten van andere lidstaten hebben. Deze mededeling betreft dus niet:

- nationale fiscale regels die op goederen van toepassing zijn en die aan andere bepalingen van het Gemeenschapsrecht moeten voldoen;
- activiteiten in verband met het door het Gemeenschapsrecht verplicht gestelde markttoezicht en met technische voorschriften krachtens het Gemeenschapsrecht;
- verkoopmodaliteiten op grond van overheidsmaatregelen van de lidstaat van bestemming, waaronder met name regelingen betreffende de openingstijden en verkooppunten, promotionele acties, nationale prijsregelingen enzovoort ⁽⁷⁾;
- moeilijkheden bij de toegang tot de markt van een andere lidstaat die volledig toe te schrijven zijn aan particuliere personen of diensten, wanneer deze niet handelen op grond van een bevoegdheid die hun door een maatregel van een openbare instantie is verleend.

Daar de nationale voorschriften inzake goederen zeer specifiek zijn, zijn de beginselen van deze mededeling niet noodzakelijk van toepassing op andere gebieden, zoals het vrije verkeer van diensten, van kapitaal en van personen.

Het Hof van Justitie erkent dat de lidstaten bij gebrek aan geharmoniseerde communautaire voorschriften bevoegd zijn om **technische voorschriften** vast te stellen.

Daarentegen moet de lidstaat van bestemming een uit de EER of Turkije afkomstig product op zijn markt toelaten, wanneer een gelijkwaardige bescherming van de verschillende legitieme belangen ⁽⁸⁾ is gewaarborgd. Dit beginsel zal hieronder het beginsel van „**wederzijdse erkenning**” worden genoemd ⁽⁹⁾.

Wederzijdse erkenning is echter niet altijd automatisch van toepassing. Zij kan afhankelijk zijn van het **controlerecht** van de lidstaat van bestemming die verifieert of de door het product geboden bescherming gelijkwaardig is aan het beschermingsniveau dat door zijn eigen nationale regels wordt voorgeschreven.

In deze mededeling wordt nog eens gewezen op de rechtsmiddelen die de marktdeelnemers ter beschikking staan. Zij bevat enkele **suggesties** om de fundamentele vrijheid van het vrije verkeer van goederen op correcte wijze te verenigen met het controlerecht van de lidstaat van bestemming.

2. SOORTEN GOEDEREN WAAROP DEZE MEDEDELING VAN TOEPASSING IS

Deze mededeling is alleen van toepassing op „**uit de EER of Turkije afkomstige producten**”, dat wil zeggen goederen ⁽¹⁰⁾ die voldoen aan de voorwaarden van de punten 2.1 en 2.2 hieronder.

2.1. Goederen waarop geen communautaire harmonisatiemaatregel van toepassing is ⁽¹¹⁾

Deze mededeling is dus niet van toepassing op goederen die:

- in de gehele Gemeenschap op de markt zijn toegelaten ⁽¹²⁾; of die
- voorzien zijn van een CE-markering op grond van communautaire richtlijnen, voor aspecten die op communautair niveau zijn geharmoniseerd ⁽¹³⁾; of die
- in overeenstemming met het Gemeenschapsrecht zijn of overeenkomstig het Gemeenschapsrecht op de markt worden gebracht ⁽¹⁴⁾. Er zij op gewezen dat het Gemeenschapsrecht soms voorziet in een stelsel van nationale vergunningen op basis van een diepgaand onderzoek door de bevoegde instanties van een lidstaat. In het Gemeenschapsrecht is met regelmaat een bepaling opgenomen dat, zodra deze instanties een vergunning voor het in de handel brengen van een product hebben verleend, hun tegenhangers in de andere lidstaten, deze vergunning moeten erkennen en het product in hun land moeten toelaten, tenzij een uitzondering van toepassing is ⁽¹⁵⁾; of die

- in overeenstemming zijn met een Europese norm waarvan de referenties door de Commissie zijn gepubliceerd en waarop aldus, wat de door de norm bestreken risico's en risicocategorieën betreft, het vermoeden van veiligheid van toepassing is overeenkomstig de richtlijn inzake algemene productveiligheid ⁽¹⁶⁾.

Deze mededeling heeft dus uitsluitend betrekking op goederen of aspecten van goederen waarvan het vrije verkeer binnen de Gemeenschap door de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag wordt gewaarborgd, wat vooronderstelt dat het betrokken gebied niet onder een communautaire maatregel valt ⁽¹⁷⁾.

2.2. Goederen die rechtmatig in een andere lidstaat of in Turkije zijn vervaardigd en/of in de handel zijn gebracht of die rechtmatig zijn vervaardigd in een EVA-land dat partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte

- Wanneer een goed in een andere lidstaat, in Turkije ⁽¹⁸⁾ of in een EVA-land dat partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte ⁽¹⁹⁾ is vervaardigd volgens de in dat land goedgekeurde regels en productiemethoden ⁽²⁰⁾, wordt het geacht op rechtmatige wijze te zijn vervaardigd. Tot deze categorie goederen behoren dus niet alleen producten die zijn vervaardigd volgens de technische voorschriften die eventueel in de wetgeving van de lidstaat van vervaardiging zijn opgenomen, maar ook producten die niet in strijd zijn met enig ander nationaal voorschrift. Het spreekt vanzelf dat een goed ook rechtmatig is vervaardigd, wanneer de nationale instanties voor dit soort producten geen specifieke nationale technische of andere voorschriften hebben vastgesteld. Producten die voor consumenten zijn bestemd (of door hen kunnen worden gebruikt) moeten dus, wanneer zij op de communautaire markt worden gebracht, voldoen aan de veiligheidsvoorschriften en -criteria van de richtlijn inzake algemene productveiligheid.
- Deze mededeling is eveneens van toepassing op goederen die op rechtmatige wijze in een andere lidstaat ⁽²¹⁾ of in Turkije in de handel zijn gebracht.

In deze mededeling wordt onder „land van herkomst” verstaan:

- een andere lidstaat of Turkije, wanneer het goed er rechtmatig vervaardigd of in de handel is gebracht; en
- een EVA-land dat partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, wanneer het goed er rechtmatig is vervaardigd.

In elk geval is in de richtlijn inzake algemene productveiligheid bepaald dat de marktdeelnemers de verplichting hebben ervoor te zorgen dat de door hen in de handel gebrachte producten veilig zijn. Volgens de communautaire definitie is een product veilig wanneer het bij normale of redelijkerwijs te verwachten gebruiksomstandigheden — ook wat gebruiksduur en eventueel indienststelling, installatie en onderhoudseisen betreft — geen enkel risico oplevert, dan wel slechts beperkte risico's die verenigbaar zijn met het gebruik van het product en die vanuit het oogpunt van een hoog beschermingsniveau voor de gezondheid en de veiligheid van personen, aanvaardbaar worden geacht ⁽²²⁾.

3. DE BEPERKENDE INVLOED VAN TECHNISCHE VOORSCHRIFTEN OP DE TOEGANG VAN EEN GOED TOT DE MARKT VAN DE LIDSTAAT VAN BESTEMMING

Technische voorschriften, zoals omschreven in punt 2 van deze mededeling, zijn een van de meest voorkomende belemmeringen voor de intracommunautaire handel in uit de EER of Turkije afkomstige producten, zelfs als zij zowel op binnenlandse als op uit de EER of Turkije afkomstige producten van toepassing zijn ⁽²³⁾. In de praktijk veroorzaakt de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning vooral problemen, wanneer een marktdeelnemer een product op de markt wil brengen waarvoor de lidstaat van bestemming zijn eigen technische voorschriften oplegt.

Dergelijke voorschriften kunnen de marktdeelnemer dwingen uit de EER of Turkije afkomstige producten uit de markt van de lidstaat van bestemming te nemen ⁽²⁴⁾. Ook kunnen zij de marktdeelnemer dwingen uit de EER of Turkije afkomstige producten aan de voorschriften van de lidstaat van bestemming aan te passen. Dat alles brengt extra kosten voor de marktdeelnemer mee. Zelfs als die extra kosten uiteindelijk aan de consument worden doorberekend, is het vooruitzicht alleen al die kosten te moeten voorschieten een belemmering voor de marktdeelnemers, aangezien het hen ervan kan doen afzien zich op de markt van de lidstaat in kwestie te begeven ⁽²⁵⁾.

Vooraf bij een door een lidstaat van bestemming opgelegd technisch voorschrift dat op een nationale norm ⁽²⁶⁾ is gebaseerd of een nationale norm verplicht stelt, is de kans groot dat het vrije verkeer van goederen wordt belemmerd, indien geen alternatieve technische oplossingen zijn toegestaan die een gelijkwaardig beschermingsniveau waarborgen. Dat geldt zelfs wanneer het voorschrift op alle op zijn grondgebied in de handel gebrachte producten, met inbegrip van uit de EER of Turkije afkomstige producten, van toepassing is ⁽²⁷⁾.

Ook een zeer precies en bovenmatig uitvoerig technisch voorschrift belemmert al snel het vrije verkeer van goederen, zelfs als het op alle op het grondgebied van de lidstaat in de handel gebrachte producten, met inbegrip van uit de EER of Turkije afkomstige producten, van toepassing is ⁽²⁸⁾.

Voorbeelden in dit verband zijn technische voorschriften betreffende:

- de samenstelling van het product ⁽²⁹⁾, zoals het kwaliteitsniveau ⁽³⁰⁾, de veiligheid ⁽³¹⁾ en de afmetingen van het product ⁽³²⁾;
- de presentatie van het product, zoals de verkoopbenaming ⁽³³⁾, verpakking ⁽³⁴⁾ en etikettering van het product ⁽³⁵⁾.

De technische voorschriften van de lidstaat van bestemming van het product mogen evenwel niet de eis bevatten dat uit de EER of Turkije afkomstige producten letterlijk en exact voldoen aan de bepalingen of technische kenmerken die voor in de lidstaat van bestemming vervaardigde producten zijn voorgeschreven, wanneer deze uit de EER of Turkije afkomstige producten een gelijkwaardig beschermingsniveau waarborgen, met name wat de bescherming van de gezondheid en het leven de consument die het betrokken product ge- of gebruikt betreft ⁽³⁶⁾.

Hieruit vloeit voort dat de toezichthoudende autoriteiten van de lidstaat van bestemming bij de uitoefening van hun controlerecht en bij de beoordeling van de conformiteit van een uit de EER of Turkije afkomstig product aan hun technische voorschriften moeten nagaan in welke mate dit product een gelijkwaardig beschermingsniveau waarborgt.

4. HET CONTROLERECHT VAN DE LIDSTAAT VAN BESTEMMING

Het is een wezenlijk beginsel van het Gemeenschapsrecht dat voor een uit de EER of Turkije afkomstig product de door het EG-Verdrag gegarandeerde fundamentele vrijheid van het vrije verkeer van goederen geldt, zolang de lidstaat van bestemming niet op basis van evenredige technische voorschriften een andersluidende, met redenen omklede, beslissing heeft genomen ⁽³⁷⁾.

Het vrije verkeer van goederen is geen absolute vrijheid: de wederzijdse erkenning is afhankelijk van het controlerecht dat de lidstaat van bestemming kan uitoefenen om te beoordelen of het beschermingsniveau van het door hem onderzochte product gelijkwaardig is aan de bescherming die in zijn eigen nationale voorschriften wordt verlangd.

Dit controlerecht moet gebaseerd zijn op objectieve criteria, die niet-discriminatoir en vooraf bekend zijn; aldus worden grenzen gesteld aan de uitoefening van de beoordelingsvrijheid van de nationale autoriteiten en wordt willekeur daarbij voorkomen.

Deze criteria moeten dus naar behoren worden gepubliceerd of gemakkelijk beschikbaar zijn. Hoe dan ook moet het controlerecht alleen in het kader van een zo kort, efficiënt en goedkoop mogelijke procedure worden uitgeoefend. In principe is het de lidstaat van bestemming niet toegestaan een systematische controle uit te voeren voordat de producten in de handel worden gebracht. In de regel kan een lidstaat dus alleen bij een inspectie in het kader van het markttoezicht en nadat de goederen in het betrokken land in de handel zijn gebracht, onderzoeken of een uit de EER of Turkije afkomstig product aan zijn eigen technische voorschriften voldoet. Een goedkeuringsprocedure voordat de goederen op de markt van de lidstaat van bestemming worden gebracht kan evenwel onder zeer strikte voorwaarden gerechtvaardigd zijn ⁽³⁸⁾.

De in deze mededeling uiteengezette beginselen zijn dus van overeenkomstige toepassing op goedkeuringsprocedures die plaatsvinden voordat de producten in de lidstaat van bestemming op de markt worden gebracht.

De Commissie is van mening dat de conformiteitsbeoordeling van een uit de EER of Turkije afkomstig product in het licht van de wetgeving van de lidstaat van bestemming alleen in overeenstemming met de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag kan worden uitgevoerd, als daarbij de onderstaande aspecten in aanmerking worden genomen. Hierbij kunnen verschillende fasen worden onderscheiden.

4.1. Fase 1: verzameling van de nodige gegevens

Wanneer de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming beoordeelt of een uit de EER of Turkije afkomstig product in overeenstemming is met zijn eigen technische voorschriften, is het logisch dat deze zich eerst richt tot de marktdeelnemer die haar binnen een redelijke termijn de nodige inlichtingen kan verstrekken ⁽³⁹⁾. In antwoord op gerichte en precieze vragen zal de marktdeelnemer de relevante technische informatie en eventueel een exemplaar van het betrokken product kunnen verstrekken. Op basis van haar ervaring met de behandeling van klachten en inbreuken meent de Commissie dat een termijn van twintig werkdagen in dit verband als een redelijke termijn moet worden beschouwd. Dat betekent echter niet dat het uitblijven van een antwoord binnen deze termijn of de late ontvangst van een antwoord op zich een rechtvaardiging zijn voor een maatregel die de toegang tot de markt verhindert of beperkt.

De bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming heeft eveneens het recht om nadere informatie te vragen over de conformiteit van het uit de EER of Turkije afkomstige product aan de voorschriften van een land van herkomst. Hierbij zij met name het volgende opgemerkt:

- indien de marktdeelnemer over een conformiteitsbewijs (bv. een schriftelijke verklaring van de bevoegde instantie van een land van herkomst ⁽⁴⁰⁾) beschikt, is het volgens de Commissie zinvol dit aan de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming te overleggen.
- Het is voor de marktdeelnemer eveneens zinvol een verwijzing naar de geldende voorschriften in een land van herkomst voor te leggen.

De Commissie is van mening dat het verzoek om informatie van de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming en/of de beoordeling van het product door die instantie het in de handel brengen van het uit de EER of Turkije afkomstige product in die lidstaat niet mogen opschorten, totdat door de betrokken bevoegde instantie hierover een met redenen omklede beslissing is genomen ⁽⁴¹⁾, behalve wanneer naar aanleiding van een waarschuwing zoals bedoeld in Richtlijn 2001/95/EG of Verordening (EG) nr. 178/2002 een dringende maatregel is getroffen.

De bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming kan zo nodig om een vertaling van deze documenten verzoeken. Het zou evenwel excessief zijn om een door een consulaat of bestuurlijke instantie gewaarmerkte of gelegaliseerde vertaling te eisen ⁽⁴²⁾ of om een dergelijke vertaling, behalve in bijzondere omstandigheden, op uiterst korte termijn te verlangen. De Commissie is eveneens van oordeel dat de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming moet aangeven voor welke delen van de documenten een vertaling vereist is. Tevens moet de instantie vermijden dat een vertaling wordt gevraagd, wanneer de betrokken documenten al in een andere, voor haar begrijpelijke, taal beschikbaar zijn.

De bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming heeft evenwel het recht een exemplaar of, zo nodig, enkele exemplaren van het product te nemen om de conformiteit van het product aan zijn voorschriften te kunnen beoordelen ⁽⁴³⁾. Het aantal exemplaren moet evenredig zijn aan het risico dat het product kan meebrengen.

In elk geval kan de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming geen controles uitvoeren die een herhaling zijn van controles die reeds in het kader van andere procedures, hetzij in dezelfde lidstaat, hetzij in een andere lidstaat, zijn uitgevoerd ⁽⁴⁴⁾.

Volgens de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie moet immers rekening worden gehouden met:

- controles die al zijn uitgevoerd door een bevoegde instantie in een land van herkomst ⁽⁴⁵⁾;

- technische of wetenschappelijke analyses of laboratoriumproeven die reeds in een land van herkomst zijn uitgevoerd ⁽⁴⁶⁾. De Commissie is van oordeel dat een weigering om de proeven en certificaten van een rechtmatig in een land van herkomst gevestigde keurings- of certificatie-instelling in aanmerking te nemen alleen gerechtvaardigd is als deze instelling geen passende en voldoende waarborgen in technisch en vakkundig opzicht en wat de onafhankelijkheid betreft biedt. De Commissie is van mening dat de certificatie-instellingen die op basis van de criteria in de EN 45000-normen zijn geaccrediteerd, passende en voldoende waarborgen in technisch en vakkundig opzicht en wat de onafhankelijkheid betreft bieden. De resultaten van proeven die in een land van herkomst door een op grond van deze normen geaccrediteerde instelling worden uitgevoerd op basis van technische beproevingspecificaties van het niveau dat in de lidstaat van bestemming is vereist, moeten dan ook door deze lidstaat worden erkend. Deze kan de resultaten van de proeven alleen onaanvaardbaar verklaren op grond van redenen die verband houden met een gebrek aan vakkundigheid in technisch of ander opzicht of een gebrek aan onafhankelijkheid van de betrokken instelling. Alternatieve oplossingen om op passende en bevredigende wijze de vakkundigheid en onafhankelijkheid van certificatie-instellingen te controleren en te bevestigen moeten echter ook worden toegestaan.

De controleproeven en/of technische of wetenschappelijke rapporten kunnen worden verkregen bij de betrokken marktdeelnemer ⁽⁴⁷⁾, of eventueel bij de bevoegde instantie in een land van herkomst ⁽⁴⁸⁾.

De lidstaat van bestemming kan daarentegen alleen aanvullende proeven eisen, wanneer aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:

- de proeven zijn nog niet uitgevoerd of zijn niet uitgevoerd door een instelling die dezelfde garanties biedt als nationale instellingen ⁽⁴⁹⁾;
- dit type proef is ook verplicht voor binnenlandse producten;
- de proeven zijn noodzakelijk om de bevoegde instantie de nodige gegevens te verschaffen om het door het product geboden beschermingsniveau te kunnen beoordelen ⁽⁵⁰⁾.

De lidstaat van bestemming heeft altijd de mogelijkheid om op eigen kosten aanvullende proeven te laten uitvoeren ⁽⁵¹⁾.

4.2. Fase 2: verificatie van de gelijkwaardigheid van het beschermingsniveau

4.2.1. *Erkenning dat het product voldoet aan de voorschriften van een land van herkomst*

Wanneer aan de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming wordt meegedeeld dat een uit de EER of Turkije afkomstig product in overeenstemming is met de voorschriften van een (of meer) land(en) van herkomst, is deze instantie soms al door de administratieve samenwerking tussen lidstaten op de hoogte van het minimale beschermingsniveau dat door de wetgeving van het land of de landen in kwestie wordt gewaarborgd. Indien dit niveau gelijkwaardig is aan het niveau van de lidstaat van bestemming, is een nader onderzoek van het product niet meer nodig. Hoewel de lidstaat van bestemming natuurlijk altijd steekproefcontroles op de markt kan uitvoeren, kan het product in de lidstaat van bestemming in de handel blijven, zonder dat de marktdeelnemer op het gebied van de conformiteitsbeoordeling in de lidstaat van bestemming verdere stappen hoeft te ondernemen.

Het beschermingsniveau dat door de wetgeving van een land van herkomst wordt gewaarborgd, kan een factor zijn bij de beoordeling van de conformiteit van het uit de EER of Turkije afkomstige product aan de voorschriften van de lidstaat van bestemming, maar is zeker niet doorslaggevend bij de bepaling van het door het product geboden beschermingsniveau. Het is immers mogelijk dat de fabrikant van het product voor een betere kwaliteit heeft gekozen dan die welke in een land van herkomst als minimumeis wordt gesteld.

4.2.2. *Bepaling van de technische voorschriften die op het product van toepassing zijn*

Op basis van de gegevens die zij over het betrokken uit de EER of Turkije afkomstige product heeft verzameld, kan de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming onderzoeken of en in welke mate de nationale technische voorschriften op het betrokken product moeten worden toegepast.

Wanneer de lidstaat van bestemming geen technische voorschriften voor het in de handel brengen van de uit de EER of uit Turkije afkomstige producten op zijn grondgebied heeft vastgesteld, wordt het in de handel brengen van die producten in principe niet belemmerd. Dat zal doorgaans het geval zijn bij eenvoudige of bekende producten die bij normaal gebruik geen risico's voor de gezondheid of veiligheid meebrengen.

Als er in de lidstaat van bestemming geen specifiek technisch voorschrift bestaat, kan die lidstaat toch het in de handel brengen van een product beperken wanneer er problemen zijn in verband met de veiligheid van het product, te weten in het kader van de richtlijn inzake algemene productveiligheid of in het kader van Verordening (EG) nr. 178/2002, en dan natuurlijk alleen wanneer aan de toepassingsvoorwaarden van beide besluiten is voldaan.

Wanneer de lidstaat van bestemming daarentegen wel technische voorschriften voor het in de handel brengen van de uit de EER of Turkije afkomstige producten op zijn grondgebied heeft vastgesteld, dient de bevoegde instantie de documentatie over het product en zo nodig het product zelf in het licht van deze voorschriften te onderzoeken. Naar aanleiding van dit onderzoek kan worden vastgesteld aan welke technische voorschriften het uit de EER of Turkije afkomstige product niet voldoet, wat de uitoefening van het controlerecht met betrekking tot dit product vergemakkelijkt.

4.2.3. *Evenredige toepassing van de technische voorschriften van de lidstaat van bestemming*

Op basis van de technische voorschriften waaraan het betrokken uit de EER of Turkije afkomstige product niet voldoet, zal worden onderzocht in hoeverre toepassing van deze voorschriften in het betrokken geval evenredig is.

Er zij aan herinnerd dat op niet-geharmoniseerde terreinen de lidstaten zelf, met inachtneming van het Verdrag en dus van het evenredigheidsbeginsel, het beschermingsniveau vaststellen dat door hen passend wordt geacht om rechtmatige doelstellingen te verwezenlijken, zoals de volksgezondheid, de consumentenbescherming, milieubescherming, openbare orde, verkeersveiligheid enzovoort ⁽⁵²⁾.

Gewoonlijk wordt het beschermingsniveau op basis van een risico-evaluatie ⁽⁵³⁾ vastgesteld en worden daartoe verschillende methoden gebruikt, met name technische voorschriften

De bevoegde instantie heeft alleen het recht een technisch voorschrift op een uit de EER of Turkije afkomstig product toe te passen, wanneer het antwoord op beide volgende vragen positief is:

- Beoogt het technisch voorschrift als zodanig een doel van algemeen belang dat in het Gemeenschapsrecht wordt erkend?
- Is toepassing van het voorschrift op het product een geschikte manier om de verwezenlijking van het nastreefde doel te waarborgen en gaat zij niet verder dan wat noodzakelijk is om dit doel te bereiken?

De toepassing van een technisch voorschrift op een product voldoet alleen aan het evenredigheids criterium, wanneer zij zowel noodzakelijk als geschikt is om het doel te bereiken:

- a) De noodzaak van toepassing van het technisch voorschrift: Ten eerste moet de toepassing van een technisch voorschrift op een uit de EER of Turkije afkomstig product op relevante technische of wetenschappelijke gegevens zijn gebaseerd ⁽⁵⁴⁾. Ten tweede moet het voorschrift noodzakelijk zijn voor de bescherming van een of meer doelstellingen die in het Verdrag of in de rechtspraak van het Hof als rechtmatig worden aangemerkt ⁽⁵⁵⁾.

Bijvoorbeeld: De lidstaat van bestemming verbiedt de handel in brood met een zoutgehalte van meer dan 2 %, berekend op de droge stof. Wanneer de lidstaat voor deze eis geen wetenschappelijke grond op basis van de bescherming van de gezondheid van de consument kan aanvoeren, zal hij bij de beoordeling van uit de EER of Turkije afkomstige producten geen rekening met dit voorschrift mogen houden.

- b) De geschiktheid van toepassing van het technisch voorschrift: de toepassing van een technisch voorschrift is geen geschikte maatregel, indien de belangen die dit voorschrift beoogt te beschermen even doeltreffend kunnen worden beschermd door maatregelen die de handel tussen lidstaten in mindere mate beperken. In dit verband moet de door alternatieve maatregelen geboden bescherming worden geëvalueerd ⁽⁵⁶⁾:

Voorbeeld: De lidstaat van bestemming heeft technische voorschriften vastgesteld volgens welke droge deegwaren uitsluitend van harde tarwe mogen zijn vervaardigd; de verkoop van deegwaren die van zachte tarwe of van een mengsel van zachte en harde tarwe zijn vervaardigd is dan ook verboden. Deze voorschriften zijn bedoeld om de consument te beschermen en een eerlijke handel te garanderen. Dit doel kan ook worden bereikt door een passende etikettering of door aan dit type product een specifieke benaming te geven, maatregelen die de intracommunautaire handel in deegwaren minder belemmeren.

Om die reden dient de bevoegde instantie bij de beoordeling van een uit de EER of Turkije afkomstig product op eigen gezag technische voorschriften buiten toepassing te laten, wanneer die niet als evenredig kunnen worden beschouwd in het licht van de redenen die door het Hof van Justitie als dwingende vereisten worden erkend of die in artikel 30 van het EG-Verdrag worden genoemd.

De beslissing om niet-evenredige technische voorschriften niet op een uit de EER of Turkije afkomstig product toe te passen is een beslissing die door het Gemeenschapsrecht wordt voorgeschreven, dat in elk geval prevaleert boven het nationaal recht.

Voorts mag een nationale voorschrift niet eisen dat uit de EER of Turkije afkomstige producten letterlijk en exact voldoen aan de bepalingen of technische kenmerken die voor in de lidstaat van bestemming vervaardigde producten gelden, wanneer deze uit de EER of Turkije afkomstige producten een gelijkwaardig beschermingsniveau waarborgen ⁽⁵⁷⁾.

De conclusies van het onderzoek naar de toepasselijkheid van een technisch voorschrift op een uit de EER of Turkije afkomstig product kunnen ertoe leiden dat binnenlandse producten anders en zelfs strenger worden behandeld dan het betrokken uit de EER of Turkije afkomstig product. Deze verschillende behandeling mag bij de beslissing over de conformiteit van een uit de EER of Turkije afkomstig product door de bevoegde instantie niet de doorslag geven.

Tot slot kan het voorkomen dat de lidstaat van bestemming voor een ander stelsel van bescherming heeft gekozen dan een land van herkomst. Dit verschil heeft geen invloed op het oordeel over de noodzaak en evenredigheid van de technische voorschriften die in de lidstaat van bestemming van toepassing zijn. Deze dienen enkel te worden getoetst aan de door de nationale autoriteiten van de betrokken lidstaat nagestreefde doelstellingen en aan het niveau van bescherming dat zij willen waarborgen ⁽⁵⁸⁾.

4.3. Fase 3: de resultaten van de beoordeling en de mededeling ervan aan de aanvrager

Wanneer de lidstaat van bestemming het uit de EER of Turkije afkomstige product in kwestie heeft beoordeeld, moeten de — positieve of negatieve — resultaten van die beoordeling zo spoedig mogelijk aan de betrokken marktdeelnemer worden meegedeeld ⁽⁵⁹⁾.

De Commissie is van oordeel dat de bevoegde instantie de betrokken marktdeelnemer alle gegevens moet verstrekken, niet alleen bij een negatieve, maar ook bij een positieve beoordeling. Een positieve beoordeling bevestigt dat het uit de EER of Turkije afkomstige product rechtmatig in de lidstaat van bestemming in de handel kan worden gebracht.

De handelsbeperking die het gevolg kan zijn van een negatieve beoordeling, is daarentegen in principe een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve invoerbeperking, die krachtens artikel 28 van het EG-Verdrag niet is toegestaan.

De lidstaat die een grond ter rechtvaardiging van een beperking van het vrije verkeer van goederen aanvoert, moet concreet aantonen dat er een reden van algemeen belang bestaat, dat de betrokken beperking noodzakelijk is en dat zij evenredig is aan het nagestreefde doel.

Een algemeen beginsel van het Gemeenschapsrecht is dat eenieder voor de nationale rechter moet kunnen beschikken over een effectieve mogelijkheid van beroep in rechte tegen nationale beslissingen die een door de Verdragen of het afgeleid Gemeenschapsrecht toegekend recht kunnen aantasten ⁽⁶⁰⁾. Dit beginsel houdt in dat de betrokkenen, alvorens enig beroep in te stellen, van de administratie de motieven van dergelijke beslissingen kunnen vernemen ⁽⁶¹⁾.

Afgezien van de maatregelen die overeenkomstig de richtlijn inzake algemene productveiligheid kunnen worden genomen, moet volgens het oordeel van de Commissie de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming die meent dat een uit de EER of Turkije afkomstig product niet op zijn markt moet worden toegelaten, in ieder geval:

- schriftelijk aan de fabrikant of distributeur mededelen welke onderdelen van zijn nationale technische voorschriften volgens haar het in de handel brengen van het betrokken product in de lidstaat van bestemming in de weg staan;
- de betrokken marktdeelnemer aan de hand van alle relevante wetenschappelijke gegevens waarover de lidstaat van bestemming beschikt, aantonen om welke dwingende redenen van algemeen belang deze onderdelen van het technisch voorschrift op het betrokken product moeten worden toegepast en om welke redenen het handelsverkeer minder belemmerende middelen niet aanvaardbaar zijn;
- de marktdeelnemer vervolgens verzoeken om binnen een redelijke termijn (circa twintig werkdagen) eventuele opmerkingen in te dienen, voordat tegen hem een afzonderlijke maatregel tot beperking van het in de handel brengen van dit product wordt getroffen;
- naar behoren met deze opmerkingen rekening houden bij de motivering van de uiteindelijke beslissing;
- de betrokken marktdeelnemer in kennis stellen van deze met redenen omklede beslissing, nadat de afzonderlijke maatregel tot beperking van het in de handel brengen van dit product is getroffen, en daarbij aangeven hoe de marktdeelnemer tegen deze beslissing in beroep kan gaan;
- de Commissie van deze beslissing in kennis stellen krachtens artikel 7 van Richtlijn 92/59/EEG inzake algemene productveiligheid (en vanaf 15 januari 2004 krachtens de artikelen 11 of 12 van Richtlijn 2001/95/EG inzake algemene productveiligheid) of krachtens artikel 50 van Verordening (EG) nr. 178/2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving;
- of, wanneer deze artikelen niet van toepassing zijn, de Commissie van deze beslissing in kennis stellen krachtens Beschikking 3052/95/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 1995 tot vaststelling van een procedure voor uitwisseling van informatie over nationale maatregelen waarbij wordt afgeweken van het beginsel van het vrije verkeer van goederen binnen de Gemeenschap.

5. RECHTSMIDDELEN DIE DE MARKTDEELNEMER TER BESCHIKKING STAAN

5.1. De rechtstreekse toepasselijkheid van de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag

De artikelen 28 tot en met 30 van het EG-Verdrag hebben voorrang boven elke daarmee strijdige nationale maatregel ⁽⁶²⁾.

Met betrekking tot bepalingen van nationaal recht die onverenigbaar zijn met het Gemeenschapsrecht, dient de nationale rechter of overheidsdienst dan ook de volle werking van het Gemeenschapsrecht te verzekeren door op eigen gezag elke daarmee strijdige bepaling van nationaal recht buiten toepassing te laten ⁽⁶³⁾.

Bovendien is een strafrechtelijke of andere sanctie voor een nationale beperkende maatregel die strijdig met het Gemeenschapsrecht is bevonden, even onverenigbaar met het Gemeenschapsrecht als deze beperking zelf ⁽⁶⁴⁾.

De nationale rechter, belast met de toepassing, in het kader van zijn bevoegdheid, van de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag, is verplicht zorg te dragen voor de volle werking van die artikelen en daarbij zo nodig, op eigen gezag, elke strijdige bepaling van de, zelfs latere, nationale wetgeving buiten toepassing te laten, zonder dat hij de voorafgaande opheffing hiervan via de wetgeving of enige andere constitutionele procedure heeft te vragen of af te wachten ⁽⁶⁵⁾.

Overeenkomstig artikel 234 van het EG-Verdrag kan de nationale rechter het Hof van Justitie in voorkomend geval verzoeken bij wijze van prejudiciële beslissing een uitspraak te doen over de uitlegging van de artikelen 28 en 30 van dat Verdrag.

5.2. Betwisting van een negatieve beslissing van de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming

Een negatieve beslissing door de lidstaat van bestemming met betrekking tot de toelating van een uit de EER of Turkije afkomstig product op zijn markt kan in principe een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve invoerbeperking en derhalve strijdig met artikel 28 van het EG-Verdrag zijn. Derhalve kan een marktdeelnemer een tegen hem genomen beslissing altijd op grond van het nationale recht betwisten.

Voor een beroep bij de nationale rechter is deze gehouden de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag toe te passen, zoals uitgelegd in de rechtspraak van het Hof van Justitie, en in voorkomend geval in het licht van de

in deze mededeling uiteengezette beginselen, en zo nodig de negatieve beslissing onverenigbaar met deze artikelen te verklaren.

6. ENKELE SUGGESTIES AAN DE LIDSTATEN

Door een correcte toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning kunnen twee doelen met elkaar in overeenstemming worden gebracht, namelijk enerzijds het vrije verkeer van uit de EER of Turkije afkomstige producten dat door de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag wordt gegarandeerd, en anderzijds onder meer de bescherming van de gezondheid, het milieu of de consument.

Aangezien de lidstaten erop moeten toezien dat de artikelen 28 tot en met 30 van het EG-Verdrag voorrang hebben boven elke daarmee strijdige nationale maatregel, moeten zij ervoor zorgen dat hun technische voorschriften in overeenstemming met het Gemeenschapsrecht zijn. Daartoe beschikken zij over diverse mogelijkheden waarvan sommige met elkaar kunnen worden gecombineerd.

6.1. De clause inzake wederzijdse erkenning

Ondanks de rechtstreekse werking van de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag heeft het bestaan van een nationaal technisch voorschrift soms tot gevolg dat marktdeelnemers afgeschrikt worden producten op het grondgebied van die lidstaat in de handel te brengen, zelfs als die producten een passend en in andere lidstaten erkend beschermingsniveau waarborgen. Bovendien aarzelt de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming vaak de artikelen 28 tot en met 30 van het EG-Verdrag toe te passen, wanneer de nationale technische voorschriften geen specifieke rechtsgrond voor een beoordeling van de conformiteit van een uit de EER of Turkije afkomstig product bevatten.

Om die reden streeft de Commissie naar opname van een clause inzake wederzijdse erkenning in de wetgeving van de lidstaten, zodat het beginsel van wederzijdse erkenning op correcte wijze kan worden toegepast ⁽⁶⁶⁾. Een dergelijke clause in de nationale wetgeving moet het mogelijk maken dat rechtmatig in een andere lidstaat verwaardigde en/of in de handel gebrachte producten op de markt worden toegelaten.

De beginselen van rechtszekerheid en van bescherming van particulieren vereisen immers dat op de door het Gemeenschapsrecht beheerste gebieden de rechtsvoorschriften van de lidstaten volstrekt duidelijk zijn geformuleerd, zodat de betrokken marktdeelnemers precies kunnen weten welke hun rechten en plichten zijn, en de nationale rechter in staat is de naleving ervan te verzekeren. De Commissie is van oordeel dat de clause inzake wederzijdse erkenning een goed middel is om deze beginselen ten uitvoer te leggen.

Deze clause kan een van de volgende vormen aannemen:

- een eenvoudige clause, wanneer elders in de nationale wetgeving al wordt voorzien in de administratieve waarborgen die in deze mededeling zijn vermeld;
- een clause waarin een gedetailleerdere procedure wordt vastgesteld, in overeenstemming met de in deze mededeling uiteengezette beginselen.

Voorbeeld van een gedetailleerde clause inzake wederzijdse erkenning:

De voorschriften van deze regeling zijn niet van toepassing op producten die rechtmatig in een andere lidstaat van de Europese Unie of in Turkije zijn vervaardigd en/of in de handel zijn gebracht of die rechtmatig zijn vervaardigd in een EVA-land dat partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Indien de bevoegde instanties over bewijzen beschikken dat een bepaald product dat rechtmatig in een andere lidstaat van de Europese Unie of in Turkije is vervaardigd en/of in de handel is gebracht of dat rechtmatig is vervaardigd in een EVA-land dat partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, niet een beschermingsniveau waarborgt dat gelijkwaardig is aan het door deze regeling nagestreefde niveau, kunnen zij weigeren het product op hun markt toe te laten of het product uit de handel nemen, nadat zij:

- de fabrikant of distributeur schriftelijk hebben meegedeeld welke onderdelen van hun nationale technische voorschriften het in de handel brengen van het betrokken product in de weg staan, en
- aan de hand van alle relevante wetenschappelijke gegevens hebben aangetoond om welke dwingende redenen van algemeen belang deze onderdelen van het technisch voorschrift op het betrokken product moeten worden toegepast en om welke redenen het handelsverkeer minder belemmerende middelen niet aanvaardbaar zijn, en
- de marktdeelnemer hebben verzocht om binnen (ten minste vier weken of twintig werkdagen) eventuele opmerkingen in te dienen, voordat tegen hem een afzonderlijke maatregel ter beperking van het in de handel brengen van dit product wordt getroffen, en
- bij de motivering van de uiteindelijke beslissing naar behoren rekening hebben gehouden met deze opmerkingen.

De bevoegde instantie geeft kennis van de afzonderlijke maatregel tot beperking van het in de handel brengen van dit product, en geeft daarbij aan hoe hiertegen in beroep kan worden gegaan.

6.2. De intrekking van het technisch voorschrift

Een andere mogelijkheid is de intrekking van het technisch voorschrift. Het onderzoek naar het eventueel belemmerende effect van een technisch voorschrift kan tot de conclusie leiden dat het voorschrift inmiddels achterhaald is of slechts voor binnenlandse producten moet gelden.

In elk geval vormt de omstandigheid dat de voor binnenlandse producten geldende eisen strenger zijn dan die voor uit de EER of Turkije afkomstige producten, geen beletsel voor de goede werking van het beginsel van wederzijdse erkenning.

6.3. De waarborging van transparantie

Sommige marktdeelnemers willen het liefst absolute zekerheid en vermijden alles wat een negatief effect op de reputatie van hun product kan hebben, zoals bijvoorbeeld een opschorting van de markttoelating wanneer door de autoriteiten van de lidstaat van bestemming wordt vastgesteld dat een EER-product niet in overeenstemming met een technisch voorschrift van die lidstaat is. Andere marktdeelnemers zijn huiverig voor de onvoorspelbaarheid van de toepassing van wederzijdse erkenning in een lidstaat van bestemming, ook als de wetgeving van die lidstaat technische voorschriften bevat die op het eerste gezicht onevenredig zijn.

De Commissie meent dat er verschillende manieren zijn waarop de voorspelbaarheid van de wederzijdse erkenning kan worden verbeterd en voor een grotere transparantie kan worden gezorgd. Hieronder volgen enkele voorbeelden.

6.3.1. Betere toegankelijkheid van technische voorschriften

Voor marktdeelnemers die hun uit de EER of Turkije afkomstige producten in een andere lidstaat in de handel willen brengen, is het van essentieel belang dat zij toegang hebben tot de toepasselijke voorschriften.

De Commissie heeft immers kunnen constateren dat het beginsel van wederzijdse erkenning te vaak een dode letter blijft, omdat de marktdeelnemers niet weten tot wie zij zich moeten wenden en welke gegevens zij moeten verstrekken om de wederzijdse erkenning toepassing te doen vinden.

De Commissie verzoekt de lidstaten erop toe te zien dat aan deze voorschriften, die in duidelijke taal moeten zijn gesteld, zodanig bekendheid wordt gegeven dat zij beter toegankelijk zijn voor marktdeelnemers, met name door uitvoerige internetsites en door brochures per productensector bijvoorbeeld, die ook vermelden bij welke bevoegde instanties nadere informatie kan worden verkregen.

Daar een van de problemen voor de marktdeelnemers erin bestaat vast te stellen welke instantie voor de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning van zijn product bevoegd is, verzoekt de Commissie de lidstaten op passende wijze bekend te maken welke dienst voor de toepassing van een technisch voorschrift en het beginsel van wederzijdse erkenning verantwoordelijk is, zodat de marktdeelnemers weten tot wie zij zich voor de nodige inlichtingen moeten wenden.

6.3.2. Een passende bekendmaking van gelijkwaardige oplossingen

Zelfs als in de wetgeving van de lidstaat van bestemming een clausule inzake wederzijdse erkenning voor producten die een gelijkwaardig beschermingsniveau waarborgen is opgenomen, is het voor de marktdeelnemer soms

moeilijk te bepalen of de door hem gekozen technische oplossing inderdaad gelijkwaardig is.

De lidstaat kan de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning begunstigen door de referenties te publiceren van technische voorschriften en normen van andere lidstaten die al als gelijkwaardig zijn erkend, omdat zij bij naleving het nagestreefte doel in de vereiste mate beschermen.

6.3.3. Vermelding van het doel van de voorschriften

De Commissie spoort de lidstaten aan om in hun voorschriften duidelijk te vermelden welk doel hiermee wordt nagestreefd. Op die manier kunnen de nationale instanties en de marktdeelnemers gemakkelijker de gelijkwaardigheid beoordelen

- (¹) Ten aanzien van de veiligheid van producten die voor de consument zijn bestemd of door hem kunnen worden gebruikt en bij gebrek aan specifieke communautaire bepalingen terzake, heeft de richtlijn inzake algemene productveiligheid (Richtlijn 92/59/EEG van de Raad van 29 juni 1992 en vanaf 15 januari 2004 Richtlijn 2001/95/EG van het Europees Parlement en de Raad) een horizontaal rechtskader ingesteld om een hoog niveau van bescherming van de veiligheid en de menselijke gezondheid te waarborgen. Deze richtlijn legt de marktdeelnemers de algemene verplichting op om alleen veilige producten in de handel te brengen. De producten op de communautaire markt die voor de consument zijn bestemd of door hem kunnen worden gebruikt, moeten dus voldoen aan de veiligheidsvoorschriften en -criteria van de richtlijn. Hetzelfde geldt voor levensmiddelen waarop Verordening (EG) nr. 178/2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden van toepassing is. Deze verordening bevat met name algemene voorschriften om te voorkomen dat onveilige levensmiddelen en diervoeders in de handel worden gebracht.
- (²) Een marktdeelnemer is eenieder die goederen op de markt wil brengen. Tot de marktdeelnemers behoren met name fabrikanten, hun vertegenwoordigers, groothandelaren, importeurs, distributeurs en alle andere beroepsbeoefenaren in de afzetketen.
- (³) Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement van 16 juni 1999 over de wederzijdse erkenning in het kader van de follow-up van het actieprogramma voor de interne markt, COM(1999) 299 definitief. Eerste twejaarlijkse verslag over de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning in de interne markt, SEC(1999) 1106 van 13 juli 1999, en tweede twejaarlijkse verslag, COM(2002) 419 definitief van 23 juli 2002. Deze documenten kunnen worden ingezien op de volgende site: http://europa.eu.int/comm/internal_market/fr/goods/mutrec.htm
- (⁴) De definitie van „uit de EER of Turkije afkomstig product” is te vinden in punt 2.
- (⁵) Bij gebrek aan geharmoniseerde communautaire voorschriften is de algemene regel van artikel 28 van het EG-Verdrag van toepassing, die kwantitatieve invoerbeperkingen en alle maatregelen van gelijke werking die het vrije verkeer van goederen in de handel tussen de lidstaten belemmeren, verbiedt. In artikel 30 van het EG-Verdrag is vastgelegd dat de bepalingen van artikel 28 geen beletsel vormen voor verboden of beperkingen van invoer, uitvoer of doorvoer, welke gerechtvaardigd zijn uit hoofde van bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten, het nationaal artistiek historisch en archeologisch bezit of uit hoofde van bescherming van de industriële en commerciële eigendom. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie noch een verkapte beperking van de handel tussen de lidstaten vormen. Volgens het Hof van Justitie kunnen beperkingen van de toegang tot de markt van een andere lidstaat, die het gevolg zijn van nationale maatregelen die als maatregelen van gelijke werking in de zin van artikel 28 van het EG-Verdrag kunnen worden beschouwd, echter ook gerechtvaardigd zijn op grond van bepaalde door hem erkende dwingende eisen, mits deze beperkingen noodzakelijk en evenredig zijn.
- (⁶) De verwijzingen naar de rechtspraak van het Hof van Justitie in deze mededeling zijn niet uitputtend. Er wordt slechts verwezen naar specifieke arresten die de bevoegde instanties en de marktdeelnemers kunnen helpen een bepaald probleem in het licht van de betrokken communautaire rechtspraak te onderzoeken.
- (⁷) Bedoeld zijn verkoopmodaliteiten in de zin van het arrest van het Hof van Justitie van 24 november 1993 in de strafzaak tegen Bernard Keck en Daniel Mithouard, Jurispr. 1993, blz. I-6097, en latere rechtspraak terzake.
- (⁸) Tot de meest genoemde legitieme belangen behoren met name de bescherming van de gezondheid en het leven van personen, dieren en planten, de milieubescherming en de consumentenbescherming.

- (9) Dit beginsel heeft zijn oorsprong in het arrest van 20 februari 1979 in zaak 120/78 („Cassis de Dijon”), Rewe-Zentral/Bundesmonopolverwaltung für Branntwein, Jurispr. 1979, blz. 649. Vanaf 1980 heeft de Commissie naar aanleiding van de rechtspraak van het Hof een aantal richtsnoeren met betrekking tot de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning vastgesteld; in dit verband zij met name gewezen op de mededeling van de Commissie over de gevolgen die uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 20 februari 1979 in de zaak 120/78 zijn te trekken („Cassis de Dijon”) (PB C 256 van 3.10.1980).
- (10) In deze mededeling wordt als een „goed” beschouwd een roerend goed dat als zodanig het voorwerp kan zijn van een handelstransactie (zie het arrest van het Hof van Justitie van 21 oktober 1999 in zaak C-97/98, Peter Jägerskiöld/Torolf Gustafsson, Jurispr. 1999, blz. I-7319). Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie vallen voorwerpen die in het kader van handelstransacties over een grens worden vervoerd binnen de werkingssfeer van artikel 28 van het EG-Verdrag, ongeacht de aard van die transacties (zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 28 maart 1995 in zaak C-324/93, The Queen/Secretary of State for Home Department, ex parte Evans Medical Ltd en Macfarlan Smith Ltd, Jurispr. 1995, blz. I-563, punt 20).
- (11) Zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 13 december 2001 in zaak C-324/99, DaimlerChrysler AG/Land Baden-Württemberg, Jurispr. 2001, blz. I-9897, punt 32.
- (12) Bijvoorbeeld bepaalde geneesmiddelen, biociden en gewasbeschermingsmiddelen.
- (13) De lijst van nieuwe-aanpakrichtlijnen, die door de vaststelling van essentiële eisen en een CE-markering het vrije verkeer waarborgen, is te vinden op het volgende adres: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/newapproach/standardization/harmstds/reflist.html>
- (14) De geldende communautaire wetgeving kan worden geraadpleegd op: <http://europa.eu.int/eur-lex/fr/lif/index.html>. Het is van belang de communautaire wetgeving aandachtig te lezen om te bepalen in welke mate de wederzijdse erkenning op het betrokken product van toepassing is. Bepaalde aspecten van een product kunnen immers op communautair niveau zijn geharmoniseerd, terwijl andere aspecten van hetzelfde product niet onder de communautaire harmonisatiemaatregel vallen. Op deze laatste aspecten blijft de wederzijdse erkenning van toepassing.
- (15) Het gaat hierbij voornamelijk om nationale vergunningen voor het in de handel brengen op grond van Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik, of op grond van Richtlijn 98/8/EG betreffende het op de markt brengen van biociden of Richtlijn 91/414/EEG van de Raad van 15 juli 1991 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen.
- (16) Artikel 4, lid 2, van Richtlijn 92/59/EEG en, vanaf 15 januari 2004, artikel 3, lid 2, van Richtlijn 2001/95/EG inzake algemene productveiligheid.
- (17) Zie het arrest van het Hof van Justitie van 23 maart 2000 in zaak C-246/98, strafzaak tegen Berendse-Koenen M.G. en Berendse H.D. Maatschap, Jurispr. 2000, blz. I-1777, punt 25; arrest van het Hof van Justitie van 23 mei 1996 in zaak C-5/94, The Queen/Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, ex parte Hedley Lomas (Ireland) Ltd, Jurispr. 1996, blz. I-2553, punten 25 en 26. De lidstaten zijn verplicht om in hun nationale wettelijke maatregel een verwijzing op te nemen naar de communautaire wetgeving die zij hiermee omzetten. Hierdoor ziet men gemakkelijker welke delen van de nationale wettelijke maatregel een omzetting van de communautaire wetgeving zijn en welke delen onder de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag vallen. Het is niettemin van het grootste belang de communautaire wetgeving aandachtig te lezen, zodat men kan beoordelen in welke mate de wederzijdse erkenning op het betrokken product van toepassing is. Bepaalde aspecten van een product kunnen immers op communautair niveau zijn geharmoniseerd, terwijl andere aspecten van hetzelfde product dat niet zijn. Op deze laatste aspecten blijft de wederzijdse erkenning van toepassing.
- (18) In de artikelen 5 tot en met 7 van Besluit 1/95 van de Associatieraad EG-Turkije van 22 december 1995 inzake de tenuitvoerlegging van de slotfase van de douane-unie (PB L 35 van 13 februari 1996, blz. 1) is voorzien in de beëindiging van maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve invoerbeperkingen tussen de Europese Unie en Turkije. Uit artikel 66 van Besluit 1/95 vloeit voort dat de artikelen 5 tot en met 7 met het oog op de tenuitvoerlegging en de toepassing van die artikelen op de onder de douane-unie vallende producten, moeten worden uitgelegd overeenkomstig de ter zake dienende jurisprudentie van het Hof van Justitie. De beginselen die uit de jurisprudentie van het Hof en met name uit het arrest „Cassis de Dijon” voortvloeien met betrekking tot vraagstukken betreffende de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag, gelden dus niet alleen voor de lidstaten maar ook voor Turkije.
- (19) Artikel 8, lid 2, en artikel 9 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, alsmede protocol 4 daarbij. De artikelen 28 tot en met 30 van het EG-Verdrag maken deel uit van het acquis communautaire en zijn woordelijk overgenomen in de artikelen 11 tot en met 13 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte. Deze artikelen worden uitgelegd overeenkomstig de relevante jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen vóór de datum van ondertekening van de overeenkomst. Deze mededeling is dus ook van toepassing op producten die in IJsland, Liechtenstein en Noorwegen zijn vervaardigd.
- (20) Het Hof heeft echter bevestigd dat, wanneer een nationaal voorschrift in strijd is met de artikelen 28 en 30 van het EG-Verdrag, de toepassing ervan slechts verboden is ten aanzien van ingevoerde, doch niet van binnenlandse producten. Zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 5 december 2000 in zaak C-448/98, strafzaak tegen Jean-Pierre Guimont, Jurispr. 2000, blz. I-663, punt 21.

- (²¹) Volgens artikel 24 van het EG-Verdrag worden „als zich bevindend in het vrije verkeer in een lidstaat [...] beschouwd: de producten uit derde landen waarvoor in genoemde staat de invoerformaliteiten zijn verricht en de verschuldigde douanerechten en heffingen van gelijke werking zijn voldaan en waarvoor geen gehele of gedeeltelijke teruggave van die rechten en heffingen is verleend”. In punt 37 van het arrest van het Hof van Justitie van 22 januari 2002 in zaak C-390/99, Canal Satélite Digital SL/Administración General del Estado, in tegenwoordigheid van Distribuidora de Televisión Digital SA (DTS), Jurispr. 2002, blz. I-607, wordt dit principe bevestigd: „Volgens vaste rechtspraak moet een product, dat in een lidstaat wettig in de handel is gebracht, in beginsel in elke andere lidstaat in de handel kunnen worden gebracht zonder aan bijkomende controles te worden onderworpen, onder voorbehoud van door het Gemeenschapsrecht vastgestelde of toegelaten uitzonderingen”.
- (²²) Zie Richtlijn 2001/95/EG en Richtlijn 92/59/EEG inzake algemene productveiligheid.
- (²³) Arrest van het Hof van Justitie van 21 juni 2001 in zaak C-30/99, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Ierland, Jurispr. 2001, blz. I-4619, punt 26.
- (²⁴) Zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 24 oktober 2002 in zaak C-121/2000, strafzaak tegen Walter Hahn, Jurispr. 2002, blz. I-9193, punt 36.
- (²⁵) Arrest van het Hof van Justitie van 16 november 2000 in zaak C-217/99, Commissie/België, Jurispr. 2000, blz. I-10251, punten 17 en 18.
- (²⁶) Een nationale norm is een technische specificatie die door een nationale normalisatie-instelling voor herhaalde of voortdurende toepassing is vastgesteld, aan het publiek ter beschikking is gesteld en waarvan de naleving niet verplicht is.
- (²⁷) Arrest van het Hof van Justitie van 22 september 1988 in zaak 45/87, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Ierland, Jurispr. 1988, blz. 4929.
- (²⁸) Arrest van het Hof van Justitie van 14 juni 2001 in zaak C-84/2000, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Franse Republiek, Jurispr. 2001, blz. I-4553.
- (²⁹) Arrest van het Hof van Justitie van 14 juli 1988 in zaak 90/86, strafzaak tegen Zoni, Jurispr. 1988, blz. 4285.
- (³⁰) Arrest van het Hof van Justitie van 5 april 2001 in zaak C-123/00, strafzaak tegen Christina Bellamy en English Shop Wholesale SA, Jurispr. 2001, blz. I-2795; Arrest van het Hof van Justitie van 14 juni 2001 in zaak C-84/2000, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Franse Republiek, Jurispr. 2001, blz. I-4553.
- (³¹) Arrest van het Hof van Justitie van 24 oktober 2002 in zaak C-121/2000, strafzaak tegen Walter Hahn, Jurispr. 2002, blz. I-9193.
- (³²) Arrest van het Hof van Justitie van 12 oktober 2000 in zaak C-3/99, Cidreterie Ruwet SA/Cidre Stassen SA en HP Bulmer Ltd, Jurispr. 2000, blz. I-8749; arrest van het Hof van Justitie van 10 november 1982 in zaak 261/81, Walter Rau Lebensmittelwerke/De Smedt PVBA, Jurispr. 1982, blz. 3961.
- (³³) Arrest van het Hof van Justitie van 5 december 2000 in zaak C-448/98, strafzaak tegen Jean-Pierre Guimont, Jurispr. 2000, blz. I-10663.
- (³⁴) Arrest van het Hof van Justitie van 4 december 1986 in zaak 179/85, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Bondsrepubliek Duitsland, Jurispr. 1986, blz. 3879; arrest van het Hof van Justitie van 6 juni 2002 in zaak C-159/2000, Sapod Audic/Eco-Emballages SA, Jurispr. 2002, blz. I-5031.
- (³⁵) Arrest van het Hof van Justitie van 12 september 2000 in zaak C-366/98, strafzaak tegen Yannick Geffroy en Casino France SNC, Jurispr. 2000, blz. I-6579; Arrest van het Hof van Justitie van 16 november 2000 in zaak C-217/99, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Koninkrijk België, Jurispr. 2000, blz. I-10251.
- (³⁶) Zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 28 januari 1986 in zaak 188/84, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Franse Republiek („Homologatie van machines voor houtbewerking”), Jurispr. 1986, blz. 419, punt 17.
- (³⁷) De richtlijn inzake algemene productveiligheid staat de lidstaten evenwel toe onmiddellijk beperkende maatregelen te treffen ten aanzien van gevaarlijke producten of potentieel gevaarlijke producten (zie de artikelen 6, 7 of 8 en 14 van Richtlijn 92/59/EEG en, vanaf 15 januari 2004, de artikelen 8, 11 of 12 en 18 van Richtlijn 2001/95/EG).

- (³⁸) In zijn arrest van 22 januari 2002 in zaak C-390/99 (Canal Satélite Digital SL/Administración General del Estado, in tegenwoordigheid van Distribuidora de Televisión Digital SA (DTS), Jurispr. 2002, blz. I-607) heeft het Hof van Justitie nog eens duidelijk gesteld: „een voorafgaande goedkeuring, beperkt zowel het vrije verkeer van goederen als de vrijheid van dienstverrichting. Om ten aanzien van deze fundamentele vrijheden gerechtvaardigd te zijn, moet een dergelijke regeling bijgevolg een door het Gemeenschapsrecht erkende reden van algemeen belang nastreven en het evenredigheidsbeginsel eerbiedigen, met andere woorden geschikt zijn om de verwezenlijking van het nagestreefde doel te waarborgen en niet verder gaan dan nodig is voor het bereiken van dat doel.”
- (³⁹) Arrest van het Hof van Justitie van 13 december 1990 in zaak C-42/90, strafzaak tegen Jean-Claude Bellon, Jurispr. 1990, blz. I-4863, punt 15.
- (⁴⁰) Dit bewijs van de bevoegde instantie van de lidstaat waar het EER-product rechtmatig vervaardigd en/of in de handel gebracht is, is echter slechts één van vele mogelijkheden en kan niet als eis worden gesteld door de bevoegde instantie van de lidstaat van bestemming. Zie punt 63 van het arrest van 8 mei 2003 in zaak C-14/02 (ATRAL/Belgische Staat) waarin het Hof van Justitie heeft gepreciseerd dat niet als voorwaarde mag worden gesteld dat wordt aangetoond dat de EER-producten in overeenstemming zijn met technische normen en voorschriften die eenzelfde graad van bescherming waarborgen als die welke in de lidstaat van bestemming is vereist, omdat dat in strijd zou zijn met artikel 28 van het EG-Verdrag.
- (⁴¹) In het uitzonderlijke geval van een voorafgaande goedkeuring kunnen de producten pas in de handel worden gebracht nadat toestemming hiervoor is verkregen.
- (⁴²) Zie in dit verband het arrest van het Hof van Justitie van 17 juni 1987 in zaak 154/85, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Italiaanse Republiek, Jurispr. 1987, blz. 2717.
- (⁴³) In het uitzonderlijke geval van een voorafgaande goedkeuring volstaat het evenwel de goedkeuring te weigeren.
- (⁴⁴) Zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 22 januari 2002 in zaak C-390/99, Canal Satélite Digital SL/Administración General del Estado, in tegenwoordigheid van Distribuidora de Televisión Digital SA (DTS), Jurispr. 2002, blz. I-607, punt 36.
- (⁴⁵) Arrest van het Hof van Justitie van 8 juni 1993 in zaak C-373/92, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Koninkrijk België, Jurispr. 1993, blz. I-3107.
- (⁴⁶) Arrest van het Hof van Justitie van 17 september 1998 in zaak C-400/96, strafzaak tegen Jean Harpegnies, Jurispr. 1998, blz. I-5121, punt 35.
- (⁴⁷) Arrest van het Hof van Justitie van 17 december 1981 in zaak 272/80, strafzaak tegen Frans-Nederlandse Maatschappij voor Biologische Producten BV, Jurispr. 1981, blz. 3277; Arrest van het Hof van Justitie van 14 juli 1983 in zaak 174/82, strafzaak tegen Sandoz BV, Jurispr. 1983, blz. 2445, punt 23.
- (⁴⁸) Arrest van het Hof van Justitie van 8 juni 1993 in zaak C-373/92, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Koninkrijk België, Jurispr. 1993, blz. I-3107.
- (⁴⁹) De lidstaat van bestemming moet rapporten en certificaten accepteren die zijn afgegeven door een instelling die gelijkwaardige garanties biedt als van nationale instellingen worden geëist. Hieruit volgt dat deze garanties inzake onafhankelijkheid van de in het land van herkomst gevestigde instelling niet noodzakelijkerwijze gelijk hoeven te zijn aan die welke in de nationale regelgeving van de lidstaat van bestemming zijn opgenomen: arrest van het Hof van Justitie van 21 juni 2001 in zaak C-30/99, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Ierland, Jurispr. 2001, blz. I-4619, punt 69.
- (⁵⁰) Zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 5 juni 1997 in zaak C-105/94, Ditta Angelo Celestini/Saar-Sektkellerei Faber GmbH & Co. KG, Jurispr. 1997, blz. I-2971, punten 34 tot en met 36.
- (⁵¹) Wanneer de eis van een controle gerechtvaardigd is, moeten de daarmee verband houdende kosten, die ten laste komen van degene die de controles laat uitvoeren of die een goedkeuring verlangt, dus evenredig zijn en niet hoger dan wat noodzakelijk is om de kosten van de controleprocedure te dekken: zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 22 januari 2002 in zaak C-390/99, Canal Satélite Digital SL/Administración General del Estado, in tegenwoordigheid van Distribuidora de Televisión Digital SA (DTS), punten 41 en 42. Wanneer een controle daarentegen in een later stadium, namelijk op de markt, wordt uitgevoerd, kan zij volgens het Hof van Justitie niet als een aan de importeur verleende dienst worden beschouwd en moeten de door dergelijke controles veroorzaakte kosten uit de openbare middelen worden bestreden, daar de voordelen van het vrije goederenverkeer in de Gemeenschap aan het algemeen ten goede komen: arrest van het Hof van Justitie van 15 december 1993 in gevoegde zaken C-277/91, C-318/91 en C-319/91, Ligur Carni Srl en Genova Carni Srl/Unità Sanitaria Locale n. XV di Genova en Ponente SpA/Unità Sanitaria Locale n. XIX di La Spezia en CO.GE.SE.MA Coop arl, Jurispr. 1993, blz. I-6621, punt 31.
- (⁵²) Het gaat hierbij om de dwingende redenen van artikel 30 van het EG-Verdrag op grond waarvan van artikel 28 van het EG-Verdrag kan worden afgeweken, alsmede om de dwingende eisen die in de rechtspraak van het Hof als mogelijke rechtvaardiging van een maatregel van gelijke werking in de zin van artikel 28 van het EG-Verdrag worden erkend.

- (⁵³) De risico-evaluatie omvat enerzijds de bepaling van het risiconiveau (dat wil zeggen de kritische waarde waarboven schadelijke effecten waarschijnlijk zijn met betrekking tot een van de dwingende redenen die in artikel 30 van het EG-Verdrag worden genoemd of die door het Hof van Justitie worden erkend als mogelijke rechtvaardiging van een maatregel van gelijke werking in de zin van artikel 28 van het EG-Verdrag) en anderzijds een wetenschappelijke evaluatie van de risico's. Het voorzorgsbeginsel kan een belangrijke rol spelen bij het risicobeheer: zie mededeling COM(2000) 1 van de Commissie over het voorzorgsbeginsel: http://europa.eu.int/comm/food/fs/pp/pp_index_en.html.
- (⁵⁴) Arrest van het Hof van Justitie van 14 juli 1994 in zaak C-17/93, strafzaak tegen J.J.J. Van der Veldt, Jurispr. 1994, blz. I-35; arrest van het Hof van Justitie van 4 juni 1992 in gevoegde zaken C-13/91 en C-113/91, strafzaak tegen Michel Debus, Jurispr. 1992, blz. I-3617; Arrest van het Hof van Justitie van 24 oktober 2002 in zaak C-121/2000, strafzaak tegen Walter Hahn, Jurispr. 2002, blz. I-9193.
- (⁵⁵) Artikel 30 van het EG-Verdrag of de rechtspraak inzake dwingende eisen respectievelijk. Zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 28 januari 1986 in zaak 188/84, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Franse Republiek („Homologatie van machines voor houtbewerking”), Jurispr. 1986, blz. 419.
- (⁵⁶) De bevoegde instantie moet zich bijvoorbeeld de vraag stellen of een passende etikettering of een korte beschrijving bij het product of andere productkenmerken niet volstaan om de consument een passende bescherming te bieden.
- (⁵⁷) Dit zou in strijd zijn met het evenredigheidsbeginsel: arrest van het Hof van Justitie van 28 januari 1986 in zaak 188/84, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Franse Republiek („Homologatie van machines voor houtbewerking”), Jurispr. 1986, blz. 419.
- (⁵⁸) Arrest van het Hof van Justitie van 21 september 1999 in zaak C-124/97, Markku Juhani Läära, Cotswold Microsystems Ltd en Oy Transatlantic Software Ltd/Kihlakunnansyyttäjä (Jyväskylä) en Suomen valtio (Finse Staat), Jurispr. 1999, blz. I-6067.
- (⁵⁹) De toepassing van dit beginsel is des te belangrijker in het uitzonderlijke geval van een verplichte procedure van voorafgaande goedkeuring voordat het product in de handel wordt gebracht. Een dergelijke procedure is alleen noodzakelijk als een controle achteraf te laat zou komen om echt werkzaam en doeltreffend te zijn. Zij moet een door het Gemeenschapsrecht erkende reden van algemeen belang nastreven en het evenredigheidsbeginsel eerbiedigen, met andere woorden geschikt zijn om de verwezenlijking van het nagestreefde doel te waarborgen en niet verder gaan dan nodig is voor het bereiken van dat doel. Een procedure van voorafgaande goedkeuring is alleen evenredig, wanneer zij in ieder geval is gebaseerd op objectieve criteria, die niet-discriminatoir en vooraf bekend zijn; aldus worden grenzen gesteld aan de uitoefening van de beoordelingsvrijheid van de nationale autoriteiten en wordt willekeur daarbij voorkomen. Bovendien mag een dergelijke procedure geen controles voorschrijven die eigenlijk slechts een herhaling zijn van de controles die reeds in het kader van andere procedures in dezelfde of in een andere lidstaat zijn verricht. Tot slot is een procedure van voorafgaande goedkeuring niet in overeenstemming met het fundamentele beginsel van een vrij verkeer van goederen, indien zij de betrokken marktdeelnemers vanwege haar duur en de onevenredige kosten die zij met zich brengt, van de voortzetting van hun project kan doen afzien. De Commissie is van oordeel dat een duur van meer dan 90 dagen in alle gevallen onevenredig is.
- (⁶⁰) Zie met name het arrest van 13 december 1990 in zaak C-42/90, strafzaak tegen Jean-Claude Bellon, Jurispr. 1990, blz. I-4863, punt 16.
- (⁶¹) Arrest van het Hof van Justitie van 9 mei 1985 in zaak 21/84, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Franse republiek („frankeermachines”), Jurispr. 1985, blz. 1 355; arrest van het Hof van Justitie van 19 maart 1991 in zaak C-249/88, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Koninkrijk België, Jurispr. 1991, blz. I-1275.
- (⁶²) Arrest van het Hof van Justitie van 28 maart 1995 in zaak C-324/93, The Queen/Secretary of State for Home Department, ex parte Evans Medical Ltd en Macfarlan Smith Ltd, Jurispr. 1995, blz. I-5, punt 26.
- (⁶³) Arrest van het Hof van Justitie van 13 maart 1997 in zaak C-358/95, Tommaso Morellato/Unità sanitaria locale (USL) n. 11 di Pordenone, Jurispr. 1997, blz. I-1431, punt 18.
- (⁶⁴) Arrest van het Hof van Justitie van 20 juni 2002 in gevoegde zaken C-388/2000 en C-429/2000, Radiosistemi Srl/Prefetto di Genova, Jurispr. 2002, blz. I-5845.
- (⁶⁵) Arrest van het Hof van Justitie van 4 juni 1992 in gevoegde zaken C-13/91 en C-113/91, strafzaak tegen Michel Debus, Jurispr. 1992, blz. I-3617.
- (⁶⁶) Zie met name het arrest van het Hof van Justitie van 22 oktober 1998 in zaak C-184/96, Commissie van de Europese Gemeenschappen/Franse republiek („foie gras”), Jurispr. 1998, blz. I-6197. Door middel van de kennisgevingsprocedure van Richtlijn 98/34/EG ziet de Commissie erop toe dat een dergelijke clausule in alle nieuwe technische regelingen wordt opgenomen. De ontwerpen van voorschriften waarvan in het kader van Richtlijn 98/34/EG kennis is gegeven en de aan het eind van deze procedure aangenomen teksten zijn voor ieder toegankelijk op de site <http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris>. Hierdoor hebben marktdeelnemers makkelijker toegang tot de geldende voorschriften.